

Powiat kłobucki

Kłobuck (jid. קלובוצק, *Klobutsk*, niem. *Klobutzko*, ros. *Клобуцк*, wcześniej *Kłobucko*) miasto w Polsce położone w województwie śląskim, siedziba władz powiatu kłobuckiego i gminy miejsko-wiejskiej Kłobuck. Kłobuck leży na terenie historycznej Małopolski, w pobliżu jej granic z Wielkopolską i wschodnią częścią Górnego Śląska.

Kłobuck jest ośrodkiem administracyjnym, kulturalnym i gospodarczym o znaczeniu regionalnym w subregionie północnym województwa śląskiego. Położony jest w bliskim sąsiedztwie Częstochowy i jest miastem wspomagającym rozwój aglomeracji częstochowskiej.

Dawne Kłobucko było miastem królewskim położonym w końcu XVI wieku w tenucie krzepickiej w powiecie lelowskim województwa krakowskiego. Według podziału administracyjnego z lat 1975–1998 miasto należało do województwa częstochowskiego. W wyniku reformy administracyjnej w 1999 roku włączony został do województwa śląskiego, z siedzibą w Katowicach, do którego należał również w latach 1950–1975 (od 1952 roku pod nazwą województwo katowickie).

Według danych z 30 czerwca 2016 roku miasto miało 13 061 mieszkańców.

Herb powiatu kłobuckiego – symbol powiatu kłobuckiego, przedstawia srebrny kłobuk (średniowieczny hełm rycerski zwany inaczej kapalinem) oraz znajdujące się poniżej srebrne orle skrzydło, znajdujące się na tle błękitnej tarczy herbowej w stylu hiszpańskim. Kłobuk jest elementem nawiązującym do herbu Kłobucka – miasta będącego siedzibą powiatu. Hełm ten znajdował się na pieczęciach miejskich Kłobucka od czasów średniowiecznych. Orle skrzydło zaś, zaczerpnięto z herbu Krzepic, drugiego miasta znajdującego się w powiecie kłobuckim. Herb powiatu kłobuckiego jest także elementem flagi powiatu kłobuckiego. Przedstawiony jest tam na tle biało-błękitnej flagi, na jej białym, górnym pasie.

Powiat kłobucki

W okresie do zakończenia pierwszej wojny światowej powiat kłobucki istniał dość krótki okres, gdyż w roku 1658, decyzją Sejmu Warszawskiego, wyłączono Kłobuck ze starostwa krzepickiego i oddano pod zarządek zakonowi paulinów. W wyniku tej decyzji Kłobuck zyskał miano starostwa w powiecie lelowskim. W wyniku drugiego rozbioru Polski w 1796 r.

odebrano paulinom starostwo Kłobuckie i włączono w dobra rządowe pruskie a prywatnym właścicielem miasta stał się Chrystian hrabia Haugwitz. Po powstaniu Księstwa Warszawskiego Kłobuck znalazł się w powiecie częstochowskim departamentu kaliskiego, a po klęsce Napoleona ziemie te znalazły się w województwie kaliskim, obwodzie wieluńskim i powiecie częstochowskim. Kolejna reorganizacja nastąpiła po upadku powstania listopadowego, wówczas to ziemie te przypisano do guberni warszawskiej. W 1866 roku, na mocy ukazu carskiego, Kłobuck znalazł się w powiecie częstochowskim guberni piotrkowskiej. Reperkusją, w związku z licznymi oddziałami powstańczymi działającymi na terenie Kłobucka i okolic, po klęsce powstania styczniowego była utrata praw miejskich Kłobucka na mocy postanowienia rosyjskiego Komitetu Urządzającego z dnia 23 stycznia 1870 roku, a następnie włączenie do gminy Kamyk. Prawa miejskie odzyskał Kłobuck w 20 sierpnia 1917 roku i w tym samym roku otwarto filię częstochowskiego urzędu powiatowego. W czasie drugiej wojny światowej Kłobuck włączony był do III Rzeszy jako część powiatu Blachownia w rejencji opolskiej w prowincji Górny Śląsk. Po drugiej wojnie światowej z północnej części powiatu częstochowskiego wyodrębniono powiat kłobucki na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 12 kwietnia 1952 roku. Powiat w tej formie przetrwał do 1 czerwca 1975 roku, kiedy to kolejna reforma administracji państwowej zlikwidowała powiaty. Od 1 stycznia 1999 roku Kłobuck ponownie jest powiatem – związkim 7 gmin i 2 miast, z których największą terytorialnie jest gmina Wręczyca Wielka, a najmniejszą gmina Panki.

Z historią tych ziem nierozdzielnie związane są dzieje weterynarii, gdyż na terenie obecnego powiatu kłobuckiego prowadzono działalność rolniczą i hodowlę zwierząt, co wiązało się z koniecznością udzielania pomocy przez służby weterynaryjne zwierzętom chorującym. W okresie przed drugą wojną światową, jako że ziemie te znajdowały się w obszarze powiatu częstochowskiego działania państwowej służby weterynaryjnej były kierowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Częstochowie, a jedynie weterynaryjną działalność leczniczą prowadzili prywatnie praktykujący lekarze weterynarii, lecz nie zachowały się informacje dotyczące tego okresu. Jedyna wzmianka dotycząca okresu tuż przed wojną z 1939 roku mówi o bytności lekarza weterynarii Erazma Steckiewicza, który przybył do Kłobucka z Łosic, a gdzie był Miejskim Lekarzem Weterynarii i następnie rozpoczął pracę w Kłobucku. W okresie okupacji pracował nadal w Kłobucku, aktywnie uczestnicząc w ruchu oporu w szeregach Armii Krajowej. Był prawdopodobnie łącznikiem przewożącym różne informacje w specjalnej skrytce w chomacie dla konia wykonanym na zamówienie przez rymarza Sobisia. Możliwość taką miał ze względu na dość swobodne poruszanie się po terenie w związku z leczeniem zwierząt i wykonywaniem czynności administracyjno-weterynaryjnych. W maju 1943 r. w wyniku denuncjacji został zatrzymany i aresztowany przez gestapo i wywieziony do Oświęcimia, następnie do Ravensbruck a następnie na wyspę Dors. W maju 1945 r. powrócił do Kłobucka i rozpoczął pracę lekarza weterynarii, a po utworzeniu powiatu kłobuckiego w 1952 roku został powołany na stanowisko Powiatowego Lekarza Weterynarii. Wykonywał te obowiązki do 1960 roku.

W pod koniec 1960 roku pełnił obowiązki PLW w Kłobucku lekarz weterynarii Bogusław Woźniak, który od początku nie czuł się dobrze w roli administratora, a który od 1957 roku pracował jako kierownik Państwowego Zakładu Lecznica dla Zwierząt w Przystajni, gdzie powrócił na to stanowisko w 1961 roku.

Od 1961 roku do 1968 roku objął stanowisko lekarza weterynarii Ludomir Chętkowski, który został przeniesiony z PZLZ Boronów powiat lubliniecki, a po odejściu ze stanowiska PLW w Kłobucku został kierownikiem PZLZ w Ząbkowicach Śląskich.

W okresie 1968 – 1970 roku Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kłobucku został lekarz weterynarii Marian Józef Kopyciak, który w pierwszej połowie 1970 roku na własną prośbę

przeniósł się do Zakładowego Weterynaryjnego Inspektoratu Sanitarnego przy Zakładach Mięsnych w Częstochowie.

Od 1970 roku do 1.08.1975 roku kierownikiem Oddziału Terenowego, a obecnie nazwany by był Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kłobucku, był lekarz weterynarii Andrzej Brzózka, który przyszedł z PZLZ Kłobuck, gdzie pełnił funkcję kierownika lecznicy. Andrzej Brzózka znany był jako zapalony turysta, a wcześniej podczas studiów był sternikiem czwórki ze sternikiem. Czwórka ta płynęła na łodzi klepkowej i w czerwcu 1953 roku zdobyła kwalifikacje olimpijskie. Czwórka ta brała udział w olimpiadzie w Melbourne bez sternika Andrzeja Brzózki, gdyż w ramach oszczędności kasy państwowej został wysłany jeden sternik dla dwójki, czwórki i ósemki. Na olimpiadzie zajęła 8 miejsce na świecie.

Na zdjęciu Andrzej Brzózka sternik, członkowie od prawej Marian Nietupski, Zbigniew Paradowski, Bronisław Rak oraz Kazimierz Błasiński.

Dnia 12 maja 1975 roku plenum KC PZPR podjęło decyzję o zmianie podziału administracyjnego kraju, a ustawę wprowadzającą zmiany Sejm przyjął już 28 maja z mocą obowiązującą od 1 czerwca, którą przyjęto w pośpiechu i bez debaty publicznej. Po utworzeniu województwa częstochowskiego, które powstało w wyniku reformy administracyjnej nie ogłoszono publicznie utworzenie województwa częstochowskiego i dopiero 3 czerwca 1975 roku w magazynie „Nad Wartą” poinformowano mieszkańców Częstochowy, że miasto stało się siedzibą województwa. Początkowo część wydziałów urzędu wojewódzkiego ulokowano z przyczyn lokalowych w Kłobucku. W związku z tym władze nakazały uruchomienie podmiejskiej linii MPK na trasie Częstochowa-Kłobuck. Konsekwencją utworzenia nowego województwa było poszerzenie granic Częstochowy w dniu 1 stycznia 1977 r. Powodem była chęć zwiększenia populacji miasta ponad 200 tys. mieszkańców.

1 sierpnia 1975 lekarz weterynarii Andrzej Brzózka został powołany na zastępcę dyrektora Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii w Częstochowie, a na dyrektora został powołany lekarz weterynarii Stanisław Śliwa, będący zarazem Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Częstochowie.

Po powołaniu Andrzeja Brzózki krótko szefował administracji obecnego powiatu lekarz weterynarii Zygmunt Szura, a następnie szefem **Oddziału Terenowego Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii w Częstochowie(OT WZWet.)** w Kłobucku był lekarz weterynarii Marian Zarębski - w obecnie należałoby napisać, że był PLW w Kłobucku. Obowiązki wykonywał aż do 1985 roku, gdzie na własną prośbę przeszedł na stanowisko ordynatora PZLZ w Kłobucku, a od 1 sierpnia 1990 roku został powołany na stanowisko Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Częstochowie, a na zastępcę Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Częstochowie został powołany lekarz weterynarii Janusz Związek. Marian Zarębski posiadał ksywkę „Żelazny Marian”, gdyż znany był z twardego charakteru oraz że pomimo panujących mrozów potrafił poruszać się w pantoflach letnich. W okresie od 1961 roku lekarze weterynarii w Kłobucku organizowali liczne spotkania. Były to spotkania lekarzy weterynarii z terenu OT WZWet. Kłobuck takie jak: podsumowanie współzawodnictwa, pieczonki czy grzybobranie. Zawsze były to mile wspomniane przez pracowników służby weterynaryjnej spotkania terenowe.

Podsumowania współzawodnictwa: Jedno z podsumowań współzawodnictwa pomiędzy lecznicami kończyło się w lesie nad zalewem Zakrzew. W trakcie tego podsumowania nad alkoholem pieczę miał jeden z młodych lekarzy weterynarii i by uprościć sobie zarządzanie postanowił, że część alkoholu ukryje w lesie, aby starczyło na przyjazd „dyrekcji” z Częstochowy. Impreza szybko się rozwijała i nadzorujący musiał wielokrotnie przynosić kolejne książki, gdyż alkohol się kończył – zawsze mówił, że idzie do biblioteki po kolejną książkę do przeczytania.

W tym czasie inny lekarz weterynarii, który udał się na stronę do lasu przypadkiem odnalazł bibliotekę i postanowił zmienić jej lokalizację. Gdy przyjechała dyrekcja zarządzający bibliotekarz postanowił udać się po kolejną książkę, informując o tym dyrekcję. Dyrektor Śliwa dziwił się, że tutaj w lesie jest jakaś biblioteka, ale po wyjaśnieniach udzielonych przez bibliotekarza, śmiejąc się powiedział, aby kolega poszedł po książkę. „Bibliotekarz” po jakimś czasie wrócił niepewnie się rozglądając i stwierdził, że bibliotekę ktoś wyniósł. Na tę informację odezwał się przenoszący bibliotekę lekarz wet., który wcześniej był na stronie, że wie gdzie została przeniesiona. Pomimo usilnego poszukiwania przez wszystkich kolegów nie znaleziono miejsca pobytu biblioteki, więc kierowca musiał się udać do Kłobucka po nowe tomy książek do czytania dla kolegów w wyniku składki wszystkich. Po spotkaniu długo wspominaliśmy to spotkanie.

Grzybobranie: Andrzej Brzózka znany był jako zapalony grzybiarz i zarazem notujący miejsca znalezienia grzybów. Brzózka zarazem lubił zrobić psikusa i tak podczas jednego grzybobrania, kiedy już wszyscy przyszli z koszami pełnymi grzybów w tym Brzózka i czekali w umówionym miejscu na odjazd, z lasu wyłonił się Wojewódzki Lekarz Weterynarii Stanisław Śliwa, ale w koszu nie miał nic. Na chwilę odszedł do lasu Andrzej Brzózka, a po pojawieniu się zaczął żartować, że grzyby chyba nie kochają Pana dyrektora, chociaż według jego notatek to na wskazanej przez niego ścieżce powinny być i proponuje, aby dyrektor tam się udał bo nie wypada, aby był z pustym koszem. Śliwa udał się we wskazanym kierunku i po chwili było słychać radosny głos „Znalazłem, znalazłem grzyby”, a za chwilę niecenzuralne „Ku..a mać, to ten Brzózka to zrobił”. Okazało się, że kiedy dyrektor znalazł grzyby podłożone przez Brzózkę, to przy kolejnym grzybie była karteczka „Dzień dobry Panie dyrektorze”. Wszyscy się śmiali z dowcipu.

Spotkania Służby Weterynaryjnej

W okresie tym bardzo aktywnie w Kłobucku działało Koło Polskiego Towarzystwa Weterynaryjnego jak także Koło Zrzeszenia Lekarzy i Techników Weterynarii. Wspólnie organizowano spotkania Służby Weterynaryjnej z różnymi osobami. W tym okresie odwiedził pracowników dr n. wet. Henryk Lis, który nocował w Kłobucku ze względu na dwudniowe spotkanie.

Odbywały się też spotkania z naukowcami jak np. z prof. dr n. wet. Jerzym Mazurczakiem z Katedra Położnictwa i Patologii Rozrodu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

Od lewej prof. dr n. wet. Jerzy Mazurczak, lek. wet. Zygmunt Szura i lek. wet. Andrzej Szlichta.

Kolejni Powiatowi Lekarze Weterynarii

Od 1 lutego 1985 roku stanowisko kierownika OT WZWet. w Kłobucku objął lekarz weterynarii Leon Michał Maria Fabrowski gdzie pracował do 1 stycznia 1991 roku. Leon Fabrowski szybko uzyskał przydomek „Leoncio”. W tym czasie w Polsce był emitowany brazylijski serial „Niewolnica Isaura”, gdzie głównymi bohaterami byli piękna niewolnica o imieniu Isaura oraz dziedzic Leoncio. Przydomek otrzymał Leon Fabrowski dlatego, że znany był z porywczego charakteru i dał się poznać jako osoba zadziorna, a zarazem sam mówił na naradach z lekarzami weterynarii, że on będzie działał jak Leoncio, choć tak naprawdę to nie zrobił nikomu krzywdy.

W tym okresie funkcjonowały państwowe lecznice dla zwierząt zwane Państwowy Zakład Lecznica dla Zwierząt. W obrębie działania obecnego Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kłobucku istniały Lecznice dla zwierząt w Brzeźnicy, Kłobucku, Krzepicach, Opatowie, Pajęcznie, Popowie, Przystajni, Strzelcach Wielkich, Truskolasach,.

Urzędy Rejonowe powołano w całej Polsce 27 sierpnia 1990 roku na mocy ustawy z dnia 22 marca 1990 roku oraz rozporządzenia Ministra – szefa Urzędu Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1990 roku. W granicach urzędów rejonowych znajdowało się zwykle po kilka gmin.

Urzędy nie stanowiły organów samorządowych, lecz wykonywały zadania i kompetencje rządowej administracji. Na czele Urzędów Rejonowych stali kierownicy powoływani przez wojewodów. Urzędy działały do końca 1998 roku, do momentu reaktywowania powiatów w dniu 1 stycznia 1999 roku, stanowiąc ich instytucjonalną bazę. Urząd Rejonowy w Kłobucku dla gmin: Kłobuck, Krzepice, Lipie, Miedźno, Opatów, Panki, Popów, Przystajń i Wręczyca Wielka oraz miast (do 1 stycznia 1992): Kłobuck i Krzepice. Szef Urzędu Rejonowego powoływał Rejonowego Lekarza Weterynarii do 1997 roku a na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1997r. Nr 60, poz. 369) powołanie musiał uzgodnić z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii. W tym miejscu należy przypomnieć o tym, że wyodrębnienie organów administracji weterynaryjnej w terenie przeprowadzone zostało na mocy ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej. Zgodnie z przedmiotową ustawą terenowymi organami administracji weterynaryjnej zostali wojewódzcy, rejonowi i graniczni lekarze weterynarii. Organy te wykonywały swoje zadania, wykorzystując wojewódzkie, rejonowe i graniczne inspektoraty weterynarii, z zastrzeżeniem, że inspektoraty rejonowe i graniczne zorganizowano jako oddziały inspektoratu wojewódzkiego.

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż mimo użycia w nazwie nowej inspekcji przymiotnika „państwowa”, jej terenowych organów, w odróżnieniu od organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, nie można było zaliczyć do grupy organów administracji specjalnej, w rozumieniu ustawy o terenowych organach rządowej administracji ogólnej. Za przyjęciem takiego stanowiska przemawia ich podporządkowanie, pod względem zwierzchnictwa osobowego, wojewodzie (grał on główną rolę przy powoływaniu i odwoływaniu osób pełniących funkcję wojewódzkiego i granicznego lekarza weterynarii) oraz bardzo słabo zarysowane uprawnienia nadzorcze Głównego Lekarza Weterynarii. Uprawnień tych trzeba było się wręcz doszukiwać w lapidarnej normie art. 34 ust. 2 ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej, w brzmieniu „Państwową Inspekcją Weterynaryjną kieruje Główny Lekarz Weterynarii”.

Poważne zmiany w organizacji służby sanitarnej i weterynaryjnej, polegające w szczególności na zespoleniu terenowych organów tej służby pod zwierzchnictwem wojewody (na poziomie województwa) i starosty (w powiatach), wprowadzone zostały w związku z reformą administracji publicznej dokonanej w latach 1998–1999. Przedmiotowa reforma została przeprowadzona na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie, ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa.

W myśl pierwszej z wymienionych ustaw administracja rządowa na obszarze województwa wykonywana jest w szczególności przez: wojewodę, działających pod zwierzchnictwem wojewody kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży, wykonujących zadania i kompetencje określone w ustawach w imieniu wojewody lub własnym, organy administracji nieszespolonej, organy samorządu terytorialnego, jeżeli wykonywanie zadań administracji rządowej wynika z ustawy lub z zawartego porozumienia oraz działających pod zwierzchnictwem starosty kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży, wykonujących zadania i kompetencje określone w ustawach.

Zgodnie ze znowelizowanymi na mocy ustawy o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa

przepisami ustawy o Inspekcji Sanitarnej, jak również ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej, zadania Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej w województwie wykonywał wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora sanitarnego jako kierownika wojewódzkiej inspekcji sanitarniej oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii jako kierownika wojewódzkiej inspekcji weterynaryjnej. Zatem oba te organy zostały zespolone pod zwierzchnictwem wojewody, którego pozycja, w zakresie realizacji polityki rządu dotyczącej sanitarnej i weterynaryjnej ochrony kraju, została tym samym istotnie wzmocniona. Zwierzchnictwo to występowało w trzech zasadniczych postaciach: zwierzchnictwa osobowego (organizacyjnego), kompetencyjnego (służbowego) i finansowego.

W aspekcie zwierzchnictwa osobowego wojewoda otrzymał główne uprawnienia w zakresie powoływania i odwoływania terenowych organów Inspekcji Sanitarnej i Weterynaryjnej. Poza tym w ramach tego zwierzchnictwa wojewódzki inspektor sanitarny i wojewódzki lekarz weterynarii zostali włączeni w strukturę urzędu wojewódzkiego, a ustrój i funkcjonowanie ich aparatu pomocniczego, w postaci wojewódzkiego inspektoratu sanitarnego i weterynarii, w dużej mierze skonkretyzowany był w regulaminie tego urzędu.

W dziedzinie zwierzchnictwa kompetencyjnego prerogatywy wojewody, zarówno w sprawach sanitarnych, jak i weterynaryjnych, objęły możliwość bezpośredniego kierowania, koordynacji, zapewnienia warunków skutecznego działania i skontrolowania wykonania przez organy obu Inspekcji zadań wynikających z ustaw i innych aktów prawnych. W ramach tych prerogatyw wojewoda nie mógł jednak wkraczać merytorycznie w kompetencje organów Inspekcji Sanitarnej i Weterynaryjnej, zastrzeżone w przepisach prawa sanitarnego i weterynaryjnego, a w szczególności wpływać na wynik postępowania administracyjnego prowadzonego przez te organy.

Zwierzchnictwo finansowe polega z kolei na włączeniu budżetu Inspekcji do budżetu wojewody, jak też obsługę tego budżetu przez służby finansowe wojewody. Podstawę działania wojewody w tym zakresie stanowi obecnie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, określający kompetencje dysponenta części budżetowej.

Jednocześnie, w związku z wprowadzeniem nowego, trójstopniowego zasadniczego podziału terytorialnego i utworzeniem dodatkowego szczebla administracji publicznej na poziomie powiatów, terenowi inspektorzy sanitarni oraz rejonowi lekarze weterynarii zostali przemianowani odpowiednio w powiatowych inspektorów sanitarnych i powiatowych lekarzy weterynarii. Organy te zostały kierownikami inspekcji powiatowych, wchodzących w skład zespolonej administracji powiatowej.

Zwierzchnikiem powiatowych inspekcji został starosta. Na poziomie powiatów zespolenie przybrało jednak słabszą postać niż w przypadku administracji wojewódzkiej. W szczególności zwierzchnictwo starosty ma bardziej charakter polityczny niż merytoryczny. Jak wskazano w *Komentarzu do ustawy o samorządzie powiatowym*: „starosta został zwierzchnikiem poszczególnych inspekcji służb, inspekcji czy straży, lecz służbowo podlegają one właściwym wojewódzkim organom [...] wchodzącym w skład wojewódzkiej rządowej administracji zespolonej [...] Generalizując, można stwierdzić, że zwierzchnictwo starosty wobec służb powiatowych nie oznacza sprawowania kierownictwa nad nimi, lecz tylko określony wpływ na ich działalność, wyrażający się w udzielaniu im wytycznych i wskazywaniu problemów do rozwiązania oraz oddziaływania na obsadę ich stanowisk kierowniczych”.

Zatem powiatowy inspektor sanitarny oraz powiatowy lekarz weterynarii otrzymali w praktyce dwóch zwierzchników: starostę, który mógł wytyczać ogólne kierunki działania tych organów oraz, odpowiednio, wojewódzkiego inspektora sanitarnego i wojewódzkiego lekarza

weterynarii jako merytorycznych zwierzchników służbowych. Szczegółowy zakres zwierzchnictwa starosty nad inspekcjami powiatowymi określony został w ustawie o samorządzie powiatowym i w odpowiednich ustawach działowych (w interesującym nas zakresie w ustawie o Inspekcji Sanitarnej oraz ustawie o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej).

Na podstawie art. 35 ust. 3 ustawy o samorządzie powiatowym starosta uzyskał kompetencje do zatwierdzania programów działania służb, straży i inspekcji powiatowych, uzgadniania wspólnego działania tych jednostek na obszarze powiatu, a w sytuacjach szczególnych także kierowania ich działaniami. Mógł on też zlecić, w uzasadnionych przypadkach, przeprowadzenie kontroli powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej czy powiatowego inspektoratu weterynarii.

Na mocy ustawy o Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej starosta otrzymał przede wszystkim kompetencję do powoływania i odwoływania powiatowego inspektora sanitarnego i powiatowego lekarza weterynarii oraz ich zastępców.

Od 1 stycznia 1991 roku szefem (obecnie PLW) Rejonowym Lekarzem Weterynarii został ponownie Andrzej Brzózka, do maja 1997 roku, a 30 kwietnia 1999 roku przeszedł na emeryturę.

W nowym od 1999 roku podziale administracyjnym województwo częstochowskie zostało rozdzielone pomiędzy województwa śląskie, opolskie, łódzkie i świętokrzyskie, pomimo zabiegów o utworzenie tzw. województwa staropolskiego.

Kolejnym od maja 1997 roku Rejonowym Lekarzem Weterynarii, a następnie Powiatowym Lekarzem Weterynarii był lekarz weterynarii Marek Kowasz, który wykonywał obowiązki do stycznia 2008 roku. Należy pamiętać, że od 1 stycznia 1999 roku został powołany do życia Powiatowy Lekarz Weterynarii jako organ, który podlegał Staroście, a od 23 kwietnia 2003 r. został odziespolony i był powoływany przez Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii. Lekarz weterynarii Marek Kowasz w stosunku do osób, które coś ciekawego wymyśliły mówił: „Jest głowa”, chociaż najczęściej mówił tak o sobie, natomiast jak ktoś nie zdawał sobie z czegoś racji to mówił: „Nie zdajesz sobie sprawdzania z ...”

Następnym PLW w Kłobucku od 2008 roku do maja 2016 była lekarz weterynarii Izabela Antonkiewicz, a obecnie powołanym na to stanowisko jest od 2016 roku dr n. wet. Janusz Związek, piszący te słowa, który rozpoczął przygodę z weterynarią w powiecie kłobuckim najpierw podczas praktyk studenckich potem stażu w PZLZ Kłobuck przy boku tak sławnych wtedy lekarzy weterynarii jak: Zygmunt Szura – kierownik PZLZ Kłobuck, Janusz Borowski, Janusz Słowik, Eugeniusz Hatys oraz technika weterynarii Józefa Ladry. Od 1982 roku rozpocząłem pracę w PZLZ Opatów do 1990 roku, gdzie zostałem przeniesiony do Wojewódzkiego Zakładu Weterynarii w Częstochowie jako pełnomocnik ds. prywatyzacji służby weterynaryjnej a następnie Wojewódzki Inspektor Weterynaryjny – wojewódzki epizocjolog zarazem zastępca Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Częstochowie, a o od 1999 roku.

Pisząc te parę słów o historii służby weterynaryjnej na terenie obecnego powiatu kłobuckiego należy podkreślić rolę jaką wypełniały w profilaktyce i leczeniu zwierząt Państwowe Zakłady Lecznice dla Zwierząt w skrócie PZLZ-y. Na terenie obecnego powiatu istniały lecznice:

PZLZ Kłobuck – kierownicy lekarze weterynarii Erazm Steckiewicz, Zygmunt Szura ,

PZLZ Krzepice,

PZLZ Lipie,

PZLZ Miedźno wcześniej Punkt weterynaryjny przynależny do PZLZ Kłobuck,

PZLZ Opatów,

PZLZ Przystajń,

PZLZ Truskolasy wcześniej Lecznica dla Zwierząt w Węglowicach.

Po prywatyzacji w okresie wrzesień-grudzień 1990 roku wszystkie lecznice dla zwierząt przeszły w ręce już prywatnie praktykujących lekarzy weterynarii.

W dalszej części postaram się uzupełnić informacje sukcesywnie jak je będę pozyskiwał. Pragnę poinformować, że z dniem 3 lutego 2020 r. zostałem odwołany ze stanowiska Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kłobucku.

Przygotował:

Dr n. wet. Janusz Związek